

Atelier in Edamse basisschool

'Er is meer dan Nintendo'

DOOR LOTTE VAN DER PLOEG

EDAM - Op basisschool De Trimaran in Edam is het speel- lokaal voor zes weken omgetoverd tot een heus atelier waar de leerlingen de kunstenaars zijn. De school doet mee aan het grootschalige project Toeval Gezocht.

Het voormalige speellokaal ligt vol met verzamelde takken, bollen wol, kranten en grote klodders lijm. In het zogenoemde atelier liggen en hangen overal kunstwerken van allerlei formaten.

Verspreid over de hele ruimte zijn de leerlingen uit groep 4 van de Trimaran bezig met het knippen, plakken en wikkelen van materialen. Wat het precies moet voorstellen is niet gelijk duidelijk, maar volgens begeleidend kunstenaar Irma de Bruijne is dat ook niet de bedoeling van het project. „We zullen ze nooit vragen 'wat moet dit voorstellen' of 'wat probeer je te maken'. Het gaat om wat uit de kinderen zelf komt, hun onderzoek en experiment geven de richting aan.”

Exposeren

Het project Toeval Gezocht vindt plaats op vijftien scholen in Noord-Holland, waaronder drie in Edam. Aan alle scholen is een beeldend kunstenaar verbonden. Die is puur aanwezig ter begeleiding, want de bedoeling van het project is dat de kinderen het voortouw nemen. „De kunstenaars en begeleidende docenten zijn ondergeschikt aan de kinderen”, zegt De Bruijne. „Zij komen uiteindelijk met alle ideeën. Twee begeleidende docenten zijn verantwoordelijk voor het pedagogische aspect en ik sta samen met twee stagiaires voor het creatieve proces.”

Het werk van de leerlingen wordt na afloop geëxposeerd in

het Stedelijk Museum in Amsterdam. Dit gebeurt in combinatie met de tentoonstelling van het kunstenaarsduo Heringa/Van Kalsbeek, waaraan het project is verbonden. „Iedere kunstenaar heeft de expositie van het duo geanalyseerd en daar bepaalde aspecten uitgehaald”, vertelt De Bruijne.

„Voor mij was dat het verzamelen en het ordenen, chaos en kleurgebruik. Daarnaast vind ik het fijn om het simpel te houden, met niet al teveel spullen. Zo kunnen de kinderen met dezelfde materialen steeds nieuwe dingen leren maken.”

Italiaanse werkwijze

De inspiratie voor het project komt onder andere uit de werkwijze van de scholen in Reggio Emilia in Italië. Op deze scholen wordt op een creatieve manier omgegaan met de expressieve capaciteiten van de kinderen. Zij zijn van mening dat kinderen 100 talen tot hun beschikking hebben waarin zij zich kunnen uitdrukken, zoals beeld, geluid, beweging en materialen. In 1998 heeft in het Stedelijk Museum Amsterdam de tentoonstelling 'De kinderen van Reggio Emilia' plaatsgevonden, waarop het werk van de jonge kinderen uit het Italiaanse stadje is getoond. Inmiddels is de Reggio Emilia-benadering wereldwijd bekend.

Een belangrijk aspect van het project is dat het hele proces wordt vastgelegd door middel

van fotocamera's en dagboekjes.

Op de website staat per school een tijdschrift omschreven met de activiteiten die de leerlingen wekelijks verrichten. De tentoonstelling in het Stedelijk Museum zal naast de kunstwerken bestaan uit de documentatie van het werkproces.

Stagiaire Mare van der Molen van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten heeft regelmatig projecten en stages gehad met leerlingen van zowel basisscholen als middelbare scholen. „Tussen die twee leeftijdsgroepen zit een groot verschil. Kinderen zijn op een jonge leeftijd veel minder bezig met wat het uiteindelijk moet worden en dat is ook waar het hier om draait. Het proces is het belangrijkste, terwijl ze op een middelbare school vaak doelgerichter zijn.”

Daar komen vaak hele mooie dingen uit vinden de begeleiders.

„Ze weten juist met weinig materialen steeds weer nieuwe dingen te bedenken”, meent De Bruijne. In de klas is het altijd een plus een is twee. Een ander antwoord is fout, terwijl dat hier helemaal niet het geval is. Het gaat echter niet alleen om lekker bezig zijn. De bedoeling is onder andere dat de kinderen zich op een andere manier leren ontwikkelen en zien dat er meer is dan bijvoorbeeld de

Nintendo.”

De tentoonstelling Toeval Gezocht in het Stedelijk Museum Amsterdam wordt geopend op 3 november 2007 en is daar te zien tot en met 6 januari 2008. Meer informatie is te vinden op de website www.toevalgezocht.nl

Op school is 1 +1 altijd 2, bij Toeval Gezocht hoeft dat niet zo te zijn.

FOTO ELLA TILGENKAMP